

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep
0032 Oslo
E-post: postmottak@fkf.dep.no

31. mars 2011

Høringsvar - Utkast til forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert verksemd i Hardangerfjorden

Vi viser til høring om utkast til forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert virksomhet i Hardangerfjorden og oversender her vårt svar.

Siden 2008 har Fiskeri- og kystdepartementet iverksatt flere ulike tiltak for å bedre situasjonen for miljøet i Hardangerfjorden. Noen av de viktigste tiltakene har vært frysevedtaket i 2008, soneforskrift for Hardanger og koordinert lakselusinnsats i regi av Mattilsynet. WWF mener den foreslåtte forskriften kan være et viktig bidra for å sikre mindre påvirkning på miljøet fra oppdrettsnæringen i Hardangerfjorden, gitt at andre tiltak også er vellykkede.

Hardangerfjorden har i flere år vært identifisert som et område hvor oppdrettsnæringen trenger særskilte krav på grunn av for stor påvirkning på miljøet, da spesielt på de sårbare bestandene av vill laksefisk. Allerede i 2004 sa Havforskningsinstituttet (HI) i sitt forvaltningsråd av Hardangerfjorden ((HI-rapport 12.03.04) at tilstanden for de ville bestandene av laks og sjørret i Hardangerfjorden er alvorlig. Produksjonsmengden av oppdrettslaks i Hardangerfjorden var i allerede for høy i 2004 og utenfor et bærekraftig nivå. Siden 2004 er produksjonen av laks i Hardangerområdet doblet.

I høringsbrevet vises det til "Høringsbrevet 18. august 2009" hvor FKD ønsker å redusere biomassetaket i Hardangerfjorden fra tillate 70 000 tonn til 50 000 tonn. I WWF sitt høringsinnspill til reduksjon fra 70 000 til 50 000 tonn, påpekte vi at forskriften ikke ville få noen praktiske følger da produksjonen i følge Fiskeridirektoratet ikke oversteg 48 400 tonn i 2008, og en frysing av biomassen på 50 000 tonn ikke ville gi de nødvendige effektene som trengs for å beskytte de ville fiskebestandene i Hardangerfjorden. WWF mente da, og mener fremdeles, at eneste tiltak som vil bedre tilstanden for ville laksefisk er å redusere antall oppdrettsfisk i fjorden.

Havforskningsinstituttet la den 13. januar 2011 frem rapporten "Risikovurdering – miljøvirkninger av norsk fiskeoppdrett". Instituttet konkluderer med at så mye lakselus og genetisk påvirkning fra rømt laks som vi nå opplever gjør bærekraftsituasjonen i deler av norsk oppdrettsnæring svært problematisk, helt fra Rogaland til Troms. Havforskningsinstituttet har konkludert at det er middels eller høy sannsynlighet for at miljøeffektene av oppdrett ikke oppfyller målene i regjeringens bærekraftstrategi fra 2009. Instituttet vektlegger spesielt at en utvikling av

multiresistens mot flere av de mest brukte legemidlene mot lakselus kan forverre situasjonen for villaks og sjøørret.

Den 4. februar 2011 leverte Gullestad-utvalget sin rapport "Areal til begjær" til Fiskeri- og kystministeren. Fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen fikk utvetydige råd fra det regjeringsoppnevnte utvalget som har vurdert hvordan havbruksnæringen skal utnytte sitt areal på en effektiv måte med minst mulig miljøpåvirkninger: Utvalget går inn for vekstpause i oppdrettsnæringen og foreslår å redusere biomassen i områder med vedvarende høye tap for å tilpasse biomassen til området bæreevne. I rapporten står det:

"Bærekraftsutfordringene næringen står overfor i flere deler av landet er av et omfang som tilsier at det bør treffes tiltak for å hindre videre negativ utvikling. Utvalget foreslår en rekke tiltak som det vil ta tid å operasjonalisere og iverksette. Det er nødvendig å sikre rom for gjennomføring av disse. Utvalget vil derfor anbefale at det foreløpig ikke tillates ytterligere vekst verken gjennom tildeling av nye tillatelser eller gjennom generelle økninger av MTB knyttet til allerede gitte tillatelser".

Utvalget identifiserte tre hovedutfordringer for utvikling i laksenæringen; lakselus, rømming og tap i produksjonen.

Mangler bærekraftsindikatorer

Det mangler konkrete bærekraftsindikatorer for oppdrettsnæringen og WWF krever at man får på plass konkrete miljømål som skulle utløse tiltak i næringen dersom miljømålene ikke nås. For å se virkningen av forskriften på villfisk i fjordsystemet så må man kunne måle konkrete tiltak og bærekraftsindikatorer.

WWF mener det er viktig at formålet med forskriften som blant annet er å ta vare på villfiskbestandene i området blir realisert gjennom faktiske reguleringsendringer utover tiltakene som står beskrevet i høringsbrevet.

WWF krever at:

- konkrete tiltak for å styrke villaksebestandene i Hardangerfjorden iverksettes umiddelbart
- det gjennomføres brakklegging av store nok områder i Hardangerfjorden som er i tråd med Havforskningsinstituttets og Veterinærinstituttet anbefalinger som et tiltak mot lakselus på vill laks og sjøørret
- tilsynsmyndigheter tilføres ekstra midler slik at disse kan gjennomføre hyppigere kontroller av anleggene inne i området forskriften skal gjelde for
- det må etableres grenser for innslag av oppdrettslaks i laksevasdrag på bakgrunn av rådene fra Vitenskaplig råd for lakseforvaltning og NINA
- tiltak for å stimulere nye miljørettede teknologiløsninger.

Endringer i forskriften

Endringer i "utkast til forskrift om særskilte krav til akvakulturrelatert verksemd i Hardangerfjorden", er markert med rød kursiv og understrekning.

§ 1. Formål

Formålet med forskrifta er å bidra til å sikre ei berekraftig utvikling av akvakulturnæringa i Hardangerfjorden, medrekna forhold knytt til fiskehelse, omsynet til ville bestandar av laksefisk og det langsiktige grunnlaget for utvikling i akvakulturnæringa, og at dette gjøres gjennom konkrete bærekraftsindikatorer.

WWF mener at det er svært viktig at de ulike tiltakene som er i satt i gang for å bedre miljøforholdene i Hardangerfjorden blir overvåket og evaluert. Konkrete bærekraftsindikatorer med utgangspunktet i regjeringens bærekraftsstrategi må derfor tas inn i den endelige forskriften for å kunne måle effekten av tiltakene.

Vennlig hilsen
for WWF-Norge

Karoline Andaur
leder havmiljøprogrammet

kandaur@wwf.no